

147826 - Herhangi Bir Ücret Ödemeden Ödül Kazanmak İçin Bazı Elektronik Oyunları Oynamanın Hükmü

Soru

Bazı internet sitelerinde ücretsiz kayıt imkânı veren oyunlar bulunmaktadır. Kayıt olduktan sonra kişiye küçük bir teşvik bakiyesi veriliyor. Bu bakiyeyi bir tür “bahis” olarak koyarak bilgisayara karşı oynuyorsunuz. Kazanırsanız bakiye artıyor, kaybederseniz azalıyor. Daha sonra aynı şekilde oynamaya devam edebilir veya oyunu bırakıp kazandığınız parayı site yönetiminden talep edebilirsiniz. Başlangıçtaki para sitenin verdiği bir miktardır; kişi kendi cebinden bir şey ödememektedir. Bu durumda bu oyunu oynamak caiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Oyunların aslı itibarıyla hükmü mubahtır; **haram kılmayı gerektiren bir unsur** bulunmadıkça caizdir. Bunun gibi oyunlar; farzı terk ettirme, avret açma, kötü söz söyleme, başkasına zarar verme gibi bir harama yol açıyorsa caiz olmaz.

Ancak yarışma ve oyunların **para karşılığı** oynanması ise hüküm itibarıyla ayrıdır. Yarışmacının veya kazananın bir **maddi karşılık** aldığı müsabakalar, şer’î olarak yalnızca aşağıdaki alanlarda caizdir:

- Ok atma (nişancılık),
- Deve yarışı,
- At yarışı,
- Ve bunların hükmünde olan benzeri savaş sanatları.

Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

“Yarış ödülü; ancak ok atmada, deve yarışında ve at yarışında olabilir.”

(Tirmizî, 1700; Ebû Dâvûd, 2574; Albânî sahih kabul etmiştir.)

Hadiste geçen “sebak”: müsabakada verilen mal veya ödüdür.

“Nasl”: ok ve yay atma.

“Huf”: deve.

“Hâfir”: at demektir.

Resûlullah (s.a.v.) bu hadiste, **bu üç alan dışında** para konularak yapılan müsabakaları yasaklamıştır. Çünkü bu tür yarışlar, savaş hazırlığına yardımcı olan meşru spor türleridir.

Bu sebeple bazı âlimler, **maddi veya manevi cihada yardımcı** olan her yarışmayı bu hükme eklemişlerdir; mesela Kur’ân ve hadis ezber yarışmaları, uçak-gemi yarışmaları veya teknik beceri gerektiren askerî eğitim türleri gibi.

Hatâbî şöyle demiştir:

“Ödül ve hibe, yalnızca at ve deve yarışlarında ve onların benzerlerinde; ayrıca ok atmada hak edilir. Çünkü bunlar düşmanla cihad için bir hazırlıktır. Bu yarışlara ödül koymak, cihada teşvik içindir.

Savaşa hazırlık olmayan yarışmalarda ödül almak ise caiz değildir.”

(Ma’âlimu’s-Sünen, 2/255)

Eğer müsabakaya konan para **iki yarışmacı tarafından da** ortaya konuyorsa bu **kumardır** ve kesin olarak haramdır.

Eğer parayı **üçüncü bir kişi** koyarsa veya yalnızca yarışmacılardan biri ödül koyarsa, bu kumar sayılmasa bile **yine haramdır**, çünkü yasaklanan bir akittir.

Nevevî şöyle demiştir:

“İki tarafın da para koyması kumardır. Eğer sadece biri para koyarsa, bu kumar değildir; fakat savaş aracı olmayan bir yarışmaya dair akit olduğu için sahih değildir.”

(Ravdatu’t-Tâlibîn, 11/225)

İbn Teymiyye de şöyle der:

“Ödül, yarışmacılardan biri tarafından veya dışarıdan biri tarafından konsa da —bu bir cuâ’le sayılır— yine de (yarar sağlamayan yarışmalarda) yasaklanmıştır. Çünkü para, dinen ve dünyaca faydası olmayan işlere konulamaz; kumar olmasa bile.”

(Mecmû‘u’l-Fetâvâ, 32/223)

Sonuç:

Kendi cebinden hiç para koymasan bile, **para kazanma amacıyla** bu oyunu oynaman caiz değildir. Çünkü oyunlara veya yarışmalara **maddi ödül bağlamanın** hükmü, şer‘î olarak kesin bir şekilde yasaklanmıştır. Ancak savaş hazırlığı veya dînî fayda içeren istisna türler bunun dışındadır.

Bazı elektronik oyunların hükmü ve zararları hakkında bilgi için şu sorulara bakılabilir: (2898), (237205)

Allah en doğrusunu bilir.